

СЛОВЕНИЈА

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Службени назив: Република Словенија

Главни град: Љубљана

Државно уређење: Парламентарна република

Међународна ознака: SLO

Позивни број: 00386

Величина: 20 273 km²

Популација: 2 019 406

Службени језик: Словеначки

Валута: евро

Временска зона: UTC +1

Интернет домена: .si

2. ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

	2008.	2009.	2010.
БДП (милијарде ЕУР)	37,2	35,3	35,4
БДП по становнику (ЕУР)	18.437	17.295	17.286
Реални раст БДП-а (%)	3,6	-8	1,4
Извоз робе (милијарде ЕУР)	19,8	16	18,2
Увоз робе (милијарде ЕУР)	23	17,1	19,8
Стопа инфлације (%)	5,7	1,8	1,8
Стопа незапослености (%)	4,4	5,9	7,2

Извор: Завод за статистику Словеније

3. КРАТАК ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

Од свог осамостаљења, Словенија се развија као земља уређене привредне политике.

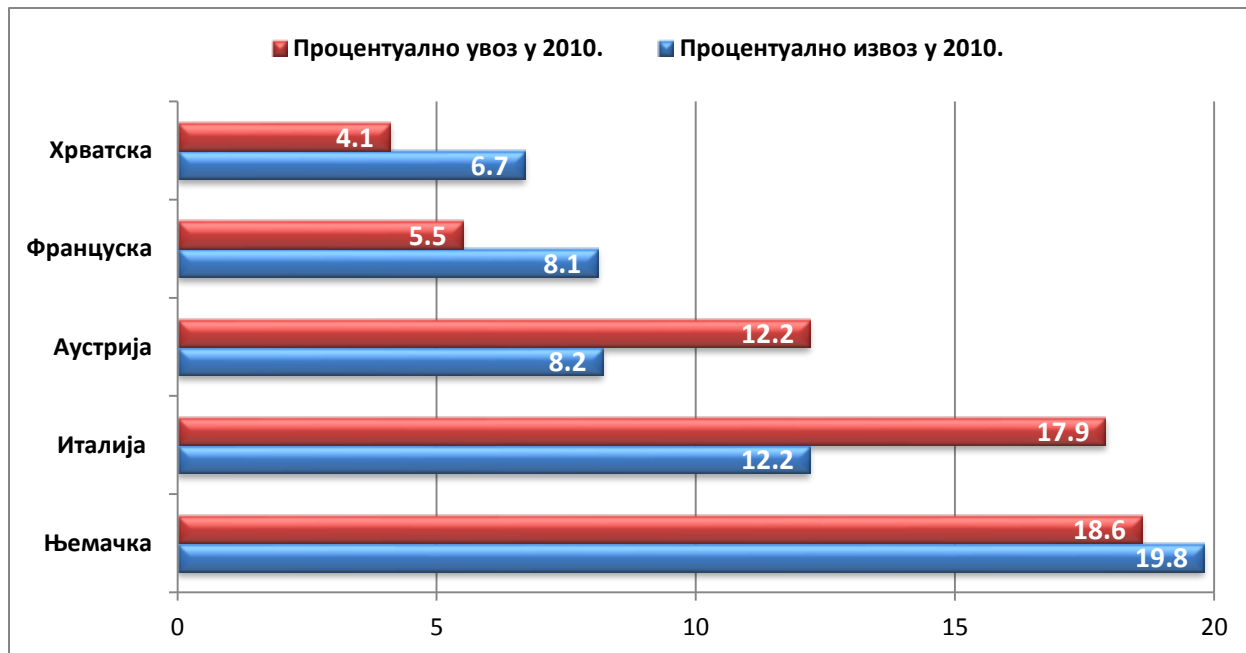
Словенија је у чланство ЕУ ушла с јасним циљевима реализације властитих интереса на јачању спољнополитичке препознатљивости и значаја, те раста и развоја привреде и подизања стандарда. Она улазак у ЕУ није доживјела као драстичну промјену него као наставак пута у позитивном смјеру.

Словенија врло добро примјењује и прати хармонизацију и провођење законских одредби ЕУ. У том смислу, често се и друге транзицијске земље користе примјерима словенског законодавства. Словенија је посебно стрпљиво радила на радном законодавству, те је једна од првих транзицијских земаља по искуствима у процесу примјене и усклађивања радног законодавства, те судске и инспекцијске праксе са радним правом.

Као позитивни ефекти уласка Словеније у ЕУ наводе се: побољшан приступ тржишту ЕУ и осталим тржиштима, уклањање административних и техничких баријера, побољшан приступ тржишту капитала, стопа раста БДП-а, позитивни трендови у сектору туризма, нема значајних промјена на тржишту рада, стабилно макроекономско окружење. У негативне ефекте убрајају се: негативни трендови у прехранбеној индустрији, проблеми у текстилној индустрији.

4. СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

4.1. Главни спољнотрговински партнери Словеније у 2010. години

Извор: Завод за статистику Словеније

4.2. Топ 10 производа које је Словенија увезла у 2010. години

1. Друмска возила
2. Нафта и нафтни деривати
3. Електричне машине и уређаји
4. Жељезо и челик
5. Индустрijske машине и дијелови за општу употребу
6. Медицински и фармацеутски производи
7. Обојени метали
8. Остали производи од метала
9. Разни други производи
10. Пластичне масе

4.3. Топ 10 производа које је Словенија извезла у 2010. години

1. Друмска возила
2. Електричне машине и уређаји
3. Медицински и фармацевтски производи
4. Индустијске машине и дијелови за општу употребу
5. Остали производи од метала
6. Жељезо и челик
7. Разни други производи
8. Обојени метали
9. Намјештај и његови дијелови
10. Погонске машине и опрема

Извор: Завод за статистику Словеније

4.4. Поступак увоза роба и услуга у Словенију

Од тренутка уноса робе на царинско подручје ЕУ (чија је и Словенија чланица) роба је под царинским надзором и предмет је контроле царинских органа. За сву робу, која се не може декларисати усмено, на граници треба предати писану декларацију за увоз робе на жељени поступак. Промет робом, која подлијеже ветеринарској, фитосанитарној или другој прописаној контроли, дозвољен је преко граничних прелаза који су одређени за промет такве робе.

По уносу робе на царинско подручје Уније декларант предаје декларацију за сљедеће царинске поступке: пуштање робе у слободан промет, транзит, царинско складиштење, активно оплемењивање робе, прерада робе под царинским надзором, привремени увоз робе. Декларацији треба приложити и све потребне документе за провођење жељеног царинског поступка (рачун, потврду о поријеклу, дозволе ...) односно доказе о томе, да је била обављена прописана ветеринарска, фитосанитарна или друга контрола. За друге царински допуштене употребе, као што су на примјер увоз робе у слободну зону или царинско складиштење или уништење робе, треба царинским органима доставити прописану изјаву.

Више информација о забрани увоза роба може се пронаћи на: www.vurs.gov.si

4.5. Поступак извоза робе из Словеније

Извозни царински поступак проводи се за сву робу Уније која се извози и за робу која се привремено извози на оплемењивање.

Извозна декларација предаје се царинској испостави која је надлежна у подручју гдје извозник има своје сједиште или у подручју гдје је роба пакована или одређена за извоз. Извозник је особа у чије име и за чији рачун је поднесена захтијевана царинска декларација и која је у тренутку запримања декларације власник робе или има право располагања робом. Уз декларацију треба приложити све документе који су потребни за провођење извозног царинског поступка (рачун, превозни документ, извозна дозвола за пољопривредне производе...).

Царински поступак извоза садржи поред царинског надзора над робом и плаћање могућих извозних давања, извођење мјера, прописа и ограничења и мјера трговинске политике. Роба за коју не вриједи мјера забране и чија вриједност по пошљици не прелази 3.000 ЕУР може се пријавити царинској испостави на излазу из Уније.

4.6. Царински систем

Акцизе

Акцизе су дажбине које се плаћају на луксузне робе, као што су: алкохол и алкохолна пића, дувански производи, енергенти и електрична енергија. Они који су дужни да плаћају акцизе јесу произвођачи и увозници тих производа. Производи намијењени за извоз су изузети од плаћања акциза.

Царине

С обзиром да је Словенија чланица ЕУ, царинске дажбине се наплаћују при увозу робе на територију ЕУ из земаља које не припадају тој територији. Стопе царина утврђене су Заједничком царинском тарифом Заједнице и примењују у складу са заједничким царинским законима ЕУ.

Више информација можете пронаћи на : www.carina.gov.si.

4.7. Порески систем

Порески систем се састоји од три главне категорије пореза: 1) директних пореза на доходак, 2) директних пореза на имовину; и 3) индиректних пореза.

Пореска управа Републике Словеније прикупља све порезе, осим царинских дажбина, акциза и пореза на додатну вриједност на увоз, које се прикупљају од стране Управе царина Републике Словеније.

У директне порезе на доходак спадају: порез на добит предузећа, порез на тонажу бродова, порез на лични доходак, порез на добит од инструмената финансијског тржишта, порез на уговорени рад, доприноси за социјално осигурање, порез на добитак од конвенционалних игара на срећу (лутрија, бинго и сл.), порез на коцкање и концесионе накнаде.

Директне порезе на имовину чине: порез на наслеђство и поклоне, порез на имовину, порез на пловила, годишња накнада за употребу моторних возила, порез на биланс стања банака.

Индиректни порези су: порез на додатну вриједност (ПДВ), акцизе, порез на услуге осигурања, порез на пренос непокретне имовине, порез на моторна возила, царине.

Порез на додатну вриједност

Порез на додатну вредност (ПДВ) је општи порез на потрошњу на нето основи, који је укључен у цијену и плаћају га крајњи потрошачи за робу и услуге, док га предузећа и лица која обављају пословну дјелатност плаћају пореској управи.

Постоје двије стопе ПДВ-а:

- Стандардна стопа од 20%,
- Смањена стопа од 8,5%.

Путници који улазе у Словенију из трећих земаља, ослобођени су плаћања ПДВ-а на робу, која спада у личне ствари и која је без комерцијалне вриједности, али у вриједности не већој од 175 ЕУР.

Порез на добит предузећа

Порез на добит предузећа се обрачунава на опорезиву добит по стопи од 20%. Посебна стопа од 0% односи се на инвестиционе и пензионе фондове, под одговарајућим условима. Такође посебна стопа од 0% важи и за компаније ризичног капитала (Venture Capital Companies).

Порез на лични доходак

Порез на лични доходак односи се на доходак појединца. Постоји 6 категорија прихода које се могу опорезивати: приход из радног односа, пословни приход, доходак од пољопривреде и шумарства, приход од закупнина и ауторских права, приход од капитала (камата, дивиденди и капиталне добити) и друга примања.

Стопа пореза на дивиденде и камате је 20%. Стопа пореза на капиталне добитке зависи од дужине периода задржавања и креће се од 0%-20%.

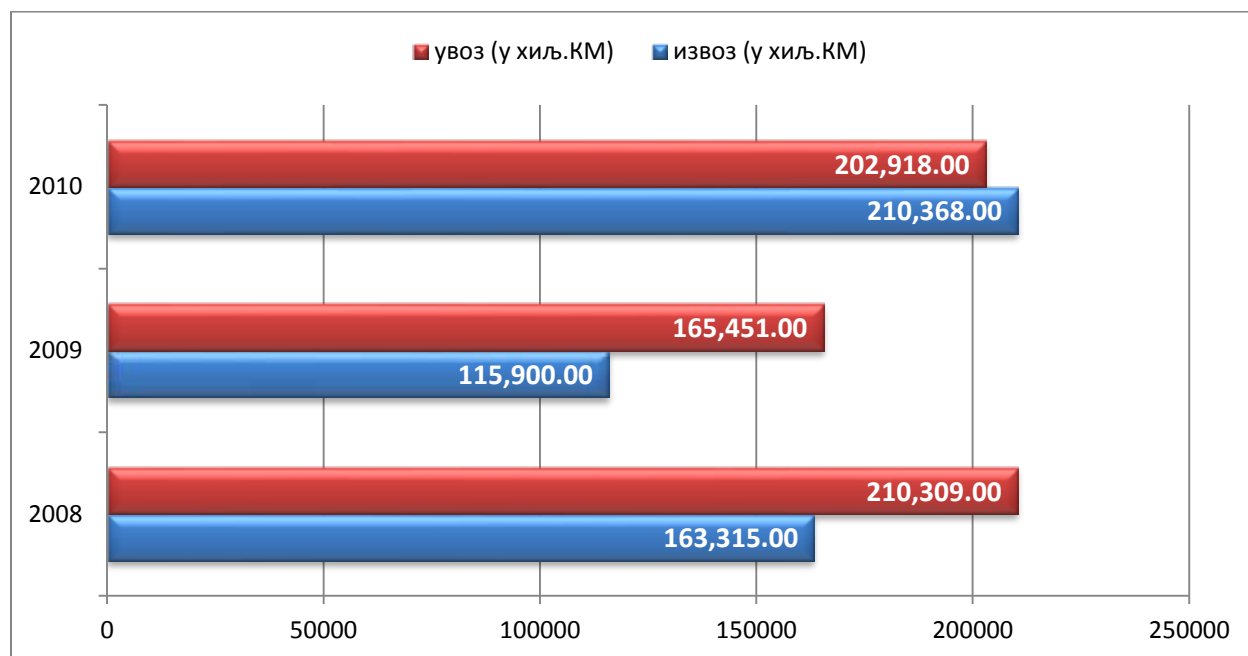
Порез на друге категорије прихода (приходи из радног односа, пословни приход, доходак од пољопривреде и шумарства, закупнина, ауторских права и друга примања) се плаћа авансно, тј. унапријед у току пореске године.

Босна и Херцеговина има са Републиком Словенијом потписан споразум о избјегавању двоструког опорезивања. Листа осталих земаља са којима Словенија има потписане споразуме о избјегавању двоструког опорезивања може се наћи на адреси Министарства финансија Словеније: http://www.mf.gov.si/en/areas_of_work/taxes_and_customs/documents/list_of_double_taxation_conventions/.

Детаљне информације о пореском систему Словеније могу се добити на страници Пореске управе Републике Словеније www.durs.gov.si.

5. ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И СЛОВЕНИЈЕ

5.1. Робна размјена Републике Српске и Словеније

Извор: Завод за статистику Републике Српске

5.2. Топ 10 производа извезених из РС у Словенију у 2010.

1. Умјетни корунд, алуминијев оксид, алуминијев диоксид
2. Отпаци и ломљевина од жељеза или челика
3. Дијелови за машине
4. Апарати за бријање, шишање и скидање длака са уграђеним електромотором
5. Дрво
6. Електрична опрема за паљење и покретање мотора са унутрашњим сагоријевањем
7. Огријевно дрво
8. Изолирана жица, каблови
9. Електрични трансформатори, статички претварачи реактантни калемови
10. Нафтни кокс, нафтни битумен и други остаци од нафте или уља од битуменских минерала

5.3. Топ 10 производа увезених у РС из Словеније у 2010.

1. Лијекови
2. Препарати који се користе за прехрану животиња
3. Уљане погаче и остали крути остаци добијени при екстракцији уља од соје
4. Нафтна уља и уља добијена из битуменских минерала, осим сирових
5. Апарати за бријање, шишање и скидање длака са уграђеним електромотором
6. Кафа
7. Путнички аутомобили
8. Изолирана жица, каблови
9. Нове вањске пнеуматске гуме
10. Остали намјештај и његови дијелови

Извор: УИНО БиХ

6. ОСНИВАЊЕ ПРЕДСТАВНИШТВА/ФИРМЕ У СЛОВЕНИЈИ

Оснивање трговачких друштава и подружница уређено је Законом о привредним друштвима. Упис друштава у судски регистар уређен је Законом о судском регистру и Уредбом о упису друштва и осталих правних особа у судски регистар.

Према Закону о привредним друштвима, могуће је основати сљедеће облике привредних друштава:

- Друштво са неограниченом одговорношћу
- Командитно друштво
- Тајно друштво
- Друштво са ограниченом одговорношћу
- Акционарско друштво
- Командитно акционарско друштво.

Трговачко друштво може основати свака домаћа или страна физичка или правна особа.

Поступак оснивања трговачког друштва

Најчешћи статусно правни облик предузећа у Словенији је друштво с ограниченом одговорношћу - д.о.о. Друштво с ограниченом одговорношћу може имати једног или више оснивача и једног или више директора. Оснивачки капитал је 7.500 ЕУР. Оснивање д.о.о. врши се сљедећим корацима:

- Добијање пореског броја,
- Припрема документације и регистрација предузећа,
- Избор рачуноводственог сервиса,
- Заштита на раду.

Образац за оснивање предузећа може се пронаћи на страници Пореске управе Словеније www.durs.gov.si. Након попуњавања обрасца и слања на адресу пореске управе, оснивач предузећа добија порески број.

За регистрацију предузећа, оснивач мора доћи лично у Словенију. Уколико није могуће лично доћи, потребно је код нотара дати пуномоћ за потпис документације за регистрацију предузећа. За регистрацију потребни су лични документи и словенски порески број. Уколико је ријеч о правном лицу, осим личних докумената потребно је доставити словенски порески број за нерезидентно предузеће те кратку верзију исписа из регистра предузећа у матичној држави преведен на словеначки код судског тумача.

Предузеће је дужно водити рачуноводство од првога дана регистрације предузећа. Сви директори и запослени у предузећу морају обавити едукацију из заштите на раду, као и љекарски преглед.

Оснивање представништва

Страна фирма може основати представништва или подружнице, уколико је у матичној држави регистрована најмање двије године. Представништво или подружница није правно лице и дјелује у име и за рачун матичног предузећа које и одговара за све настале обвезе из пословања представништва или подружнице. Представништво или подружницу мора заступати један или више заступника који могу бити нерезиденти и заступају страну фирму. Поступак оснивања подружнице једнак је поступку за регистрацију д.о.о. (за правна лица) с разликом да за оснивање подружнице није потребан оснивачки капитал у износу од 7.500 ЕУР.

Детаљни подаци о оснивању трговачких друштава и представништава могу се добити на веб страницама:

- <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/>
- <http://www.data.si>.

7. ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Словенија је чланица следећих међународних организација:

- Европске уније,
- Свјетске трговинске организације (WTO),
- Организације за економску сарадњу и развој (OECD),
- Свјетске банке (WB),
- Међународног монетарног фонда (IMF),
- Европске асоцијације за слободну трговину (EFTA),
- Европске банке за обнову и развој (EBRD),
- Организације Уједињених нација за храну и пољопривреду (FAO),
- Средње-европске иницијативе (CEI),
- Заједнице Алпе-Јадран,
- Иницијативе за сарадњу у Југоисточној Европи (SECI).

8. БАНКАРСКИ И ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР

Банка Словеније је централна банка Републике Словеније. Основана је 1991. године, а њена улога је брига за стабилност националне валуте и за општу ликвидност пословања у земљи и иностранству. Више информација о Централној банци Словеније и банкарском систему можете наћи на www.bsi.si.

Главне институције тржишта капитала су:

- Љубљанска берза хартија од вриједности – www.ljse.si
- Агенција за трговину хартијама од вриједности - www.atvp.si
- Централна клириншко депозитна служба – www.kdd.si.

9. РАДНО ПРАВО И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Услови запошљавања странаца

Запошљавање странаца у Словенији уређено је Законом о запошљавању и раду странаца. За издавање радних дозвола надлежан је Завод за запошљавање. Општи режим уласка и боравка странаца уређује Закон о странцима. За запослење у Словенији странац мора имати радну дозволу. Закон разликује сљедеће врсте радних дозвола:

- лична радна дозвола (на рок од једне године, три године или на неодређено вријеме)
- дозвола за запослење (у правилу на рок до једне године)
- дозвола за рад (вријеме зависно од намјене за коју је издата).

Радна дозвола није потребна у случајевима предвиђеним Законом или међународним уговором.

У неким случајевима радне дозволе нису потребне и то у случајевима када је довољна само пријава рада при Заводу за запошљавање, и то за:

- сајамске услуге
- услуге везане уз испоруку робе или сервисирање, уколико су радови договорени у уговору о куповини опреме те их обављају радници запослени код произвођача те ако посао не траје више од седам дана
- интервентне услуге због отклањања или спречавања штете, уколико посао не траје више од 30 дана
- наступи естрадних умјетника, уколико исти не трају више од седам дана.

Радна дозвола се у правилу издаје на тражење послодавца, а темељни услов је тренутна ситуација на тржишту рада у Словенији, односно мањак потребне домаће радне снаге.

У изузетним законом предвиђеним случајевима, дозволу за рад могу затражити и страни држављани директно. Радна дозвола омогућује странцима рад, односно запослење. Дозволе издају словенска дипломатска представништва у свијету или управне јединице у

Словенији. Дозволу за рад издаје Завод за запошљавање. Иначе за страног радника обвезно је посједовати уз радну и боравишну дозволу.

Детаљни подаци о радним дозволама и запошљавању могу се пронаћи на веб страници Завода за запошљавање Словеније : www.ess.gov.si.

10. ПОСЛОВНИ ОБИЧАЈИ У СЛОВЕНИЈИ

Иако се у пословању словенски пословни људи сматрају врло „тврдим“ преговарачима, пословни контакти могу се релативно брзо остварити. За њих такође важи да су етични и коректни. Оно што се препоручује, јесу директни и лични контакти. Добром понудом, одличним маркетингом и квалитетно дизајнираним производом можете постићи значајне резултате.

10.1. Сајмови

Главни сајамски центри у Словенији су: Љубљана, Горња Радгона и Цеље.

- Љубљански сајам (грађевина)
- Цељски сајам (обртнички)
- Помурски сајам (пољопривредни)

10.2. Празници

- Нова година - 1. и 2. јануар
- Прешернов дан, словеначки културни празник - 8. фебруар
- Ускрс, клизни датум
- Ускрсни понедјељак, клизни датум
- Дан устанка -27. април
- Празник рада -1. и 2. мај
- Дан државности -25. јун
- Велика Госпа -15. август
- Дан реформације -31. октобар
- Сви свети- 1. новембар
- Божић - 25. децембар
- Дан независности -26. децембар

10.3. Радно вријеме

Банке

Банке су током седмице у правилу отворене између 9 и 12 те 14 и 17 сати.

Трговине

Трговине су отворене нон-стоп; радним даном у правилу од 8 до 19 сати, суботом од 8 до 13 сати (неке и до 21 сат), а неке и недјељом и празницима. Плаћа се у еврима, а већина трговина прима и кредитне картице.

Поште

Поште су радним даном отворене од 8 до 18, а суботом од 8 до 12 сати. У већим градовима главна пошта је отворена и навечер и суботом поподне.

11. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

11.1. Стандардизација

Словеначки институт за стандардизацију одговоран је за успостављање, вођење и одржавање националног система стандардизације . Више информација на: www.sist.si.

11.2. Заштита интелектуалног власништва

Интелектуално власништво регулисано је следећим скупинама: међународним уговорима који обухватају ауторска права, индустријско власништво и заштиту нових биљних врста; европским прописима - директиве ЕУ и уредбе ЕК, обухватају ауторска права, индустријско власништво, географске ознаке пића, заштиту нових биљних врста; казним законом, Законом о извођењу царинских прописа те одговарајућим правилницима.

Више информација о заштити интелектуалног власништва можете пронаћи на веб страници Канцеларије за интелектуално власништво Словеније - <http://www.uil-sipo.si/>.

11.3. Административне баријере

Хармонизацијом националног законодавства са европским, административне баријере које могу у појединим случајевима одвратити од пословања или улагања у Словенији, сведене су на минималну могућност.

11.4. Међународни тендери и јавне набавке

Јавне набавке су уређене Законом о јавним набавкама. Од 1. фебруара 2006. године, тендери се објављују у Службеном гласу Европске уније. Више информација на веб страници www.javnirazpisi.com.

12. КОНТАКТИ

Државне институције

- Предсједник државе-www.up-rs.si
- Предсједник владе-www.gov.si
- Државни збор-www.dz-rs.si
- Државни свет-www.dz-rs.si
- Влада Словеније-www.vlada.si
- Завод за статистику Републике Словеније-www.stat.si
- Управа царина-www.carina.gov.si
- Пореска управа - www.durs.gov.si
- Агенија за промоцију предузетништва и страних инвестиција-www.japti.si

Привредна удружења

- Привредна комора Словеније – www.gzs.si
- Удружење послодаваца- www.zds.si
- Удружења извозника- www.izvoznookno.si

Остали корисни контакти

- Словеначки пословни портал- www.investslovenia.org

Амбасада РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ у БиХ

Бендбаша 7

71000 Сарајево

Тел: + (387 33) 572 450

+ (387 33) 271 260

Факс: + (387 33) 271 270

Амбасада БиХ у РЕПУБЛИЦИ СЛОВЕНИЈИ

Коларјева 26

1000 Љубљана

Тел: + (386 1) 23 43 250

Факс: + (386 1) 23 43 261